

Natura 2000 - handleplan

Bagholt Mose

Natura 2000-område nr. 159
Habitatområde H140

Kolofon

- Titel:** Natura 2000-handleplan, Bagholt Mose
- Udgiver:** Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
www.nst.dk
- Faxe Kommune
Center for Teknik og Miljø
Industrivej 2
4683 Rønnede
- Hovedredaktion:** H.C. Gravesen, Naturstyrelsen
Eigil Plöger, AGLAJA for Faxe kommune
- År:** 2012
- Forsidefoto:** Kristian Kjeldsen
- Kort:** Copyright (c) Kort- og Matrikelstyrelsen
- ISBN nr.:** 978-87-7279-530-0

Må citeres med kildeangivelse

Indholdsfortegnelse

Kolofon	2
Indholdsfortegnelse	3
Baggrund	4
Sammendrag af den statslige Natura 2000 plan	5
Mål for planperioden	6
Forventede metoder og forvaltningstiltag	7
Prioritering af den forventede forvaltningsindsats	9
Forventet effekt	10
Bilag 1: Naturtyper og arter på udpegningsgrundlag	12
Bilag 2: Fordeling af indsats mellem handleplan-myndigheder	13
Bilag 3: Kort med kortlagte naturtyper samt potentielle områder for ny habitatnatur	14
Bilag 4: Forklaring af Natura 2000-begreber m.m.	15
Bilag 5: Strategisk Miljøvurdering	18

Baggrund

Der er udarbejdet statslige Natura 2000 planer for 246 Natura 2000-områder, som kan findes her: [Natura 2000 plan](#).

Denne handleplan er en udmøntning af Natura 2000 plan for område 159 Bagholt Mose

Handleplanen er udarbejdet af Naturstyrelsen og Faxe Kommune.

Faxe Kommune er ansvarlig for de dele af handleplanen, der vedrører kommunens geografiske område på land - bortset fra skovbevoksede, fredskovspligtige arealer. Kommunen sikrer gennemførelse for sit område inden udgangen af år 2015.

Naturstyrelsen er ansvarlig for de dele af handleplanen, der vedrører de skovbevoksede, fredskovspligtige arealer. Naturstyrelsen sikrer gennemførelse af disse dele af handleplanen inden udgangen af år 2021.

Handleplanen er udarbejdet med hjemmel i miljømålsloven (lovbekendtgørelse nr. 932 af 24/9 2009), bekendtgørelse nr. 1117 af 25/11 2011 om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner og bekendtgørelse nr. 1116 af 25/11 2011 om tilvejebringelse af Natura 2000-skovplanlægning.

Det fremgår af lovgivningen:

- at en handleplan skal indeholde:
 - en prioritering af handleplan-myndighedens forventede forvaltningsindsats i planperioden
 - en angivelse af mål og forventet effekt for de enkelte aktiviteter
 - de forventede metoder og forvaltningstiltag, som handleplan-myndigheden vil tage i brug for at forbedre naturtilstanden eller fastholde gunstig bevaringsstatus
- at en handleplan ikke må stride imod retningslinjer fastsat i den statslige Natura 2000 plan.
- at en handleplan skal være så konkret, at dens gennemførelse kan vurderes. Dog må handleplanen ikke foregribe det præcise indhold af de aftaler eller afgørelser, der træffes i forhold til den enkelte lodsejer i forbindelse med gennemførelse af handleplanen.

Alle myndigheder skal i deres arealdrift, naturforvaltning eller ved udøvelse af deres beføjelser i henhold til lovgivningen i øvrigt lægge Natura 2000 planen og -handleplanen til grund.

I handleplanen anvendes en række Natura 2000-begreber m.m., som er defineret nærmere i bilag 4.

Sammendrag af den statslige Natura 2000 plan

Natura 2000-område nr. 159 Bagholt Mose

Områdebeskrivelse

Dette lille Natura 2000-område udgøres af den fredede Bagholt Mose beliggende i Munkeskov ved Haslev. Mosen har oprindeligt været en tørvedannende højmos, men er efter tidligere tiders tørvegravning i dag en mosaik af forskellige mosetyper og er levested for en række sjældne planter og dyr.

Området har et areal på 14 ha.

Vigtigste naturværdier

En stor del af mosen udgøres af skovbevokset tørvemose og ellesump, men det er i den arealmæssig beskedne, lysåbne del, at de største naturværdier findes. Da den tidligere tørvegravning stedvist har blotlagt kalkholdige lag, vokser her planter karakteristiske fra forskellige naturtyper tæt sammen. Den sjældne liden kæruld vokser her i stort antal sammen med bl.a. orkidéer som mygblomst. Mosen er også en vigtig lokalitet for en række sjældne arter af mosser, og kær-gittermos (*Cinclidium stygium*) har sit eneste østdanske voksested her. Mosen huser også flere kødædende plantearter.

Trusler mod områdets naturværdier

De lysåbne arealer i mosen med hængesæk og især de specielle arter, der er knyttet hertil, er truede af tilgroning med træer. Afvanding af området har betydet, at der har været gode betingelse for opvækst af træer, hvorved det lysåbne areal er blevet reduceret. Afvanding og træopvækst har den yderligere konsekvens, at der sker en omsætning af tørven og derved frigivelse af næringsstoffer. Ved næringstilførsel forsvinder de sjældne arter tilpasset ekstremt lavt næringsniveau.

Målsætning

De lysåbne dele af mosen med mosaik af næringsfattig hængesæk og kalkbetinget vegetation sikres den nødvendige pleje som velegnet levested for naturtypekarakteristiske og sjældne karplanter og mosser. Det lysåbne areal udvides svarende til det naturgivne potentiale for forekomst af næringsfattig hængesæk og kalkbetinget vegetation. Det resterende areal med skovnaturtyper sikres tilstrækkelig beskyttelse.

Indsats i 1. planperiode

Indsatsen vil overvejende dreje sig om sikring af hensigtsmæssig pleje samt udvidelse af arealet med lysåbne naturtyper til omkring det dobbelte af det nuværende. Plejen skal bl.a. sikre velegnede voksesteder for mygblomst. Afvanding af området skal reguleres, så udtørring og yderligere sætning af tørven hindres. Endeligt skal de dele af skovarealet, som ikke planlægges ryddet til fordel for lysåbne naturtyper sikres beskyttelse.

Mål for planperioden

(Natura 2000 planens indsatsprogram)

Natura 2000 planens indsatsprogram er bindende retningslinjer for handleplanen i første planperiode, og anvendes derfor som handleplanens mål. Dette indsatsprogram skal være gennemført med udgangen af år 2015, dog år 2021 for de skovbevoksede, fredskovspligtige arealer. Indsatsprogrammet vedrører alene naturtyper og arter, som er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området, jf. bilag 1.

Indsatsprogrammet er på side 14 - 17 i [Natura 2000 planen](#).

Her er et sammendrag:

Naturtyper

- ❖ Der sikres den for naturtyperne mest hensigtsmæssige hydrologi i hele Natura 2000-området. Herunder vurderes det, om målsætning kan opnås med den i fredningen fastsatte overløbskote med henblik på revidering. Det undersøges nærmere, hvor der er behov for at skabe mere hensigtsmæssig hydrologi i skovnaturtyperne, og disse steder sikres den for skovnaturtyperne mest hensigtsmæssig hydrologi.
- ❖ Arealet med lysåben hængesæk i mosaik med kildevæld øges væsentligt. Det vil enkelte steder være nødvendigt at sikre kontakt gennem tørven til det kalkholdige vand/væld for at øge antal forekomster og areal med naturtypen kildevæld og for at opretholde egnede levesteder for mygblomst.
- ❖ De lysåbne, terrestriske naturtyper sikres en hensigtsmæssig ekstensiv drift og pleje. Plejen tilrettelægges i forhold til relevante arters levestedskrav.
- ❖ Den resterende del af skovnaturtyperne (hvor der ikke planlægges konvertering til lysåbne naturtyper jf. den konkrete målsætning) sikres en skovnaturtypebevarende drift og pleje eller udlægges i særlige tilfælde til urørt skov.
- ❖ Den resterende del af skovbevokset tørvemose (hvor der ikke planlægges konvertering til lysåbne naturtyper jf. den konkrete målsætning) samt elle- og askeskov sikres. Der kan være tale om en dynamisk situation, hvor det ikke nødvendigvis er de samme forekomster, der over tid bidrager til sikring af en skovnaturtype.

Arter

- ❖ Der sikres velegnede levesteder for mygblomst

Indsatser som forventes gennemført via anden planlægning end handleplanen:

Husdyrgodkendelsesloven: Reduktion af kvælstof-deposition fra luften på områdets naturtyper sker ved administration af denne lov.

Vandplanen: Regulerer tilførslen af næringsstoffer til søer og vandløb. Sikrer vandløb gode fysiske forhold og kontinuitet. Dette vil samtidig begunstige forekomsten af isfugl, odder, hav-, og bæklampret. Søerne i området sikres god vandkvalitet med et varieret dyre- og planteliv.

Forventede metoder og forvaltningstiltag

Her angives de metoder og forvaltningstiltag, som forventes at skulle anvendes for at opfylde handleplanens mål.

Den konkrete indsats på et areal forventes i stort omfang udmøntet ved, at lodsejeren søger om tilskud fra en række særlige tilskudsordninger under Landdistriktsprogrammet. For nærmere information henvises til [NaturErhvervsstyrelsen](#) og – for skovbevoksede arealer – til [Naturstyrelsen](#).

De forventede metoder og forvaltningstiltag angives først for *naturtyperne* på udpegningsgrundlaget, derefter for *arterne* på udpegningsgrundlaget, jf. bilag 1.

Naturtyper

Hovedparten af arealet med naturtyper er kortlagt, og kan ses på hjemmesiden [PRIOR](#). Der er medtaget et skøn over omfanget af de enkelte metoder og forvaltningstiltag for disse kortlagte arealer, herunder et skøn over omfanget af igangværende indsatser, der bidrager til at gennemføre handleplanens mål.

Arealer angivet nedenfor er potentielle bruttoarealer, der vil blive undersøgt nærmere i planperioden m.h.p. at vurdere gennemførlighed. Indsatsens præcise omfang i planperioden vil bero på en biologisk, teknisk og økonomisk vurdering og vil sikre Natura 2000-planens målopfyldelse ved at:

- Arealer med disse naturtyper indenfor Natura 2000-området ikke går tilbage
- Tilstanden samlet set ikke forringes i denne planperiode

Her beskrives de enkelte metoder og forvaltningstiltag:

Forbedring af hydrologi

Det fremgår af Natura 2000 planens indsatsprogram, at der skal ”sikres den for naturtyperne mest hensigtsmæssige hydrologi i hele Natura 2000-området. Herunder vurderes det, om målsætning kan opnås med den i fredningen fastsatte overløbskote med henblik på revidering”.

I Overfredningsnævnets afgørelse af 16. marts 1987 fremgår det, at ”vandstanden i mosen sikres ved en støbt tærskel, der kan lægges uden for det fredede område”. Der foretages en vurdering, om dette anlæg skønnes at være tilstrækkeligt for at forbedre de hydrologiske forhold på op til 1 ha. af de af de lysåbne naturtyper, samt i skovnaturtyperne.

Rydning af bevoksning

Det fremgår af Natura 2000 planens indsatsprogram, at arealet med lysåben hængesæk øges væsentligt. Der skønnes at være behov for at rydde op til 1 ha. af de kortlagte skovnaturtyper (91D0). Herved øges desuden velegnede voksesteder for mygblomst.

Rydning af uønsket opvækst

På lysåbne naturtyper kan der være behov at rydde træer og buske. Der skønnes at være behov for at holde hele det kortlagte areal af hængesæk ryddet for opvækst af vedplanter.

Sikring af skovnaturtyper

Det fremgår af Natura 2000 planens indsatsprogram, at ”den resterende del af skovnaturtyperne (hvor der ikke planlægges konvertering til lysåbne naturtyper jf. den konkrete målsætning) sikres en skovnaturtypebevarende drift og pleje”. Det vil primært ske ved at sikre en skovnaturtypebevarende

drift og pleje - se bilag 4. Der skønnes at være behov for, at 10 – 12 ha. omfattes af en skovnaturtypebevarende drift og pleje.

Bemærk: Træbevoksede moser, hvor vegetationen er opstået naturligt, er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 eller skovlovens § 28. Det kan omfatte 91D0 Skovbevokset tørvemose og 91E0 Elle- og askeskov. Sådanne arealer henregnes ikke til en igangværende indsats, selvom beskyttelsen kan være tilstrækkelig.

Behov for supplerende indsats

Generelt skal der være en særlig beskyttelsesindsats af skovnatur, der er i høj tilstand. Det skal bidrage til at bevare de ekstraordinære naturværdier. Se nærmere i bilag 4 under ”Skovnaturtypebevarende drift og pleje” og ”Urørt skov”.

Arter

Der vurderes at være behov for følgende supplerende indsats:

Sikring af velegnede levesteder for arter

Afskrælning af tørv

På areal med udvidelse af naturtyper, kan der være behov for en særlig pleje med afskrælning af tørv på ca. 0,1 ha. til sikring af voksesteder for mygblomst.

Prioritering af den forventede forvaltningsindsats

Indsatsen i 1. planperiode skal standse tilbagegangen for naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget. I Natura 2000 planen er dette mål udmøntet i fire sigtelinjer:

1. Sikring af tilstanden af eksisterende naturarealer og arter
2. Sikring af de små naturarealer
3. Sikring af naturtyper og levesteder som ikke er beskyttede
4. Indsats for truede naturtyper og arter

De fire sigtelinjer lægger niveauet for den indsats, som handleplanmyndighederne skal gennemføre, og er udtryk for den nationale prioritering i 1. planperiode.

I 1. planperiode gælder indtil videre den med Grøn Vækst afledte nationalpolitiske præmis om frivillighed i Natura 2000-indsatsen, hvilket også er baggrunden for økonomiaftalen for 2013 mellem regeringen og KL, der lægger de økonomiske rammer for den kommunale Natura 2000-indsats.

Her beskrives de dele af indsatsprogrammet, som handleplanmyndighederne forventes at gennemføre med særligt fokus og tidligt i planperioden:

Tidlig opsøgende/faciliterende indsats

- Indsats for hængesæk og mygblomst
- Indsats for skovnaturtyperne

- hvilket vil være den samlede indsats i området.

Forventet effekt

Her beskrives den forventede naturmæssige effekt ved at gennemføre de enkelte aktiviteter. Den faktiske naturmæssige effekt for naturtyper og arter vil løbende blive fulgt i det nationale overvågningsprogram, NOVANA.

Lysåbne naturtyper:

- *Rydning af uønsket opvækst*

I forbindelse med pleje eller udvidelse af lysåbne arealer vil det ofte være nødvendigt at foretage en rydning af buske og træer. Det vil typisk være arealer, hvor græsning eller slåning har været enten utilstrækkelig, er opgivet eller ikke har været udført. Efterfølgende har der indfundet sig uønsket opvækst.

Ryddet materiale skal som hovedregel fjernes fra naturområdet.

Rydningen kan sikre, at den flora og fauna, der trives med lysåbne forhold, ikke skygges bort. Endvidere vil rydning af skovbevoksede arealer ofte betyde en forbedring af områdets hydrologi, idet den samlede fordampning nedsættes væsentligt.

Ved rydning af arealer med stort potentiale for at udvikle ny habitatnatur vil den vegetation, der er karakteristisk for naturtypen, have større mulighed for at genetablere sig inden for en relativ kort tidsperiode.

I Bagholt Mose må det forventes, at der skal foretages gentagne rydninger på de arealer, hvor genvækst ikke hæmmes af høj vandstand eller efterfølgende kontinuert drift (høslæt).

- *Sikring af hydrologi*

Lukning af grøfter, fjernelse af drænrør mv. kan være afgørende plejetiltag for våde naturtyper som f.eks. hængesæk. Dette gælder også for en række arter tilknyttet våde naturtyper som f.eks. Mygblomst, der er meget afhængig af et voksested med den rette tilgang af kalkholdigt vand.

Effekten af de mere naturlige vandstandsforhold vil almindeligvis være, at fugtigbundsarterne bliver mere dominerende, og at der genindvandrer flere arter tilknyttet våd og fugtig bund. Desuden vil uønsket opvækst af træer og buske til en vis grad blive hæmmet, nedbrydning af dødt plantemateriale vil reduceres og der vil opbygges nyt tørvelag.

- *Græsning eller høslæt*

Hovedparten af de lysåbne naturtyper er betinget af græsning eller høslæt. Der er dog enkelte lysåbne naturtyper, som ikke eller kun i særlige tilfælde vurderes at have behov for eller være egnede til afgræsning eller høslæt. Det drejer sig f.eks. om hængesæk og højmoser.

Forekomsterne af hængesæk i Bagholt Mose er tilsvarende ikke betinget af græsning eller høslæt, men af høj grundvandsstand.

I forbindelse med rydning af skovbevoksede arealer for genskabelse af lysåben habitatnatur eller ved målrettet pleje for Mygblomst kan høslæt (med le eller buskryddet) blive aktuelt for at hæmme væksten af kraftige halvgræsser eller andre urter, som begunstiges ved den kraftigt øgede lystilgang. Effekten af høslæt vil være, at kraftigt voksende arter hæmmes, og lave urter

og mosser begunstiges. Endvidere vil det fjerne en del af den næring, som forventeligt frigives, når døde rødder omsættes efter rydningen.

Afslået materiale skal fjernes fra naturområdet.

Skovnaturtyper:

- *Skovnaturtypebevarende drift og pleje*

Med den *skovnaturtypebevarende drift og pleje* beskyttes skovnaturtyperne mod gødskning, sprøjtning og yderligere afvanding. I nogle tilfælde etableres mere naturlige vandstandsforhold. Der sikres nogle af de naturmæssigt vigtige strukturer, f.eks. vedvarende skovdække, en vis andel uforstyrret jordbund, hule og døde træer. De karakteristiske træarter for skovnaturtyperne fremmes, og invasive arter kan bekæmpes. I særlige tilfælde plejes skovnaturtyperne med gamle driftsformer såsom skovgræsning og stævning. Den samlede forventede effekt er en sikring af skovnaturtyperne.

- *Forbedring af hydrologi i skov*

Hævning af vandstanden kan være afgørende plejetiltag for fugtige skovnaturtyper som skovbevokset tørvemose og elle- og askeskov samt for visse skovlevende arter. Effekten af mere naturlige vandstandsforhold i skovnaturtyperne vil typisk være, at de karakteristiske fugtigbundsplantearter knyttet til skovnaturtyperne bliver mere dominerende og flere arter genindvandrer. Samtidig vil førnelaget blive genopbygget, hvorved CO₂ lagres og næringsstoffer tilbageholdes.

Ny habitatnatur:

- *Udvidelser af naturtyper*

En udvidelse af areal med hængesæk hvor de naturgivne forhold gør det muligt, kan medvirke til at sikre denne type.

Arter:

- *Afskrælning af tørv*

Flere arter i Bagholt Mose (Mygblomst, Kær-Gittermos, Stor Skorpionsmos) er afhængig af tæt kontakt med kalkholdigt vand og/eller et kalkholdigt substrat. På mindre udvalgte arealer kan der derfor blive behov for at afskrabe tørvelaget for på den måde at genskabe voksesteder for disse arter og andre, som begunstiges af et blottet kalkholdigt substrat.

I praksis svarer det til at genskabe tørvegravene i miniature. Effekten er umiddelbart en forbedring af levestedet for konkurrencesvage arter knyttet til kalkrig tørvebund.

Bilag 1: Naturtyper og arter på udpegningsgrundlag

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 140:

Nr.	Naturtype/art	Handleplan-myndighed		I alt
		Faxe Kommune	Naturstyrelsen	
3160	Brunvandet sø			<i>ej kortlagt</i>
4010	Våd hede			<i>ej kortlagt</i>
7140	Hængesæk	0,4		0,4
7220	Kildevæld			<i>ej kortlagt</i>
91D0	Skovbevokset tørvemose		3,9	3,9
91E0	Elle- og askeskov		8,0	8,0
1903	Mygblomst			<i>ej kortlagt</i>
I alt*		0,4	11,9	12,3

Bilag 2: Fordeling af indsats mellem handleplan-myndigheder

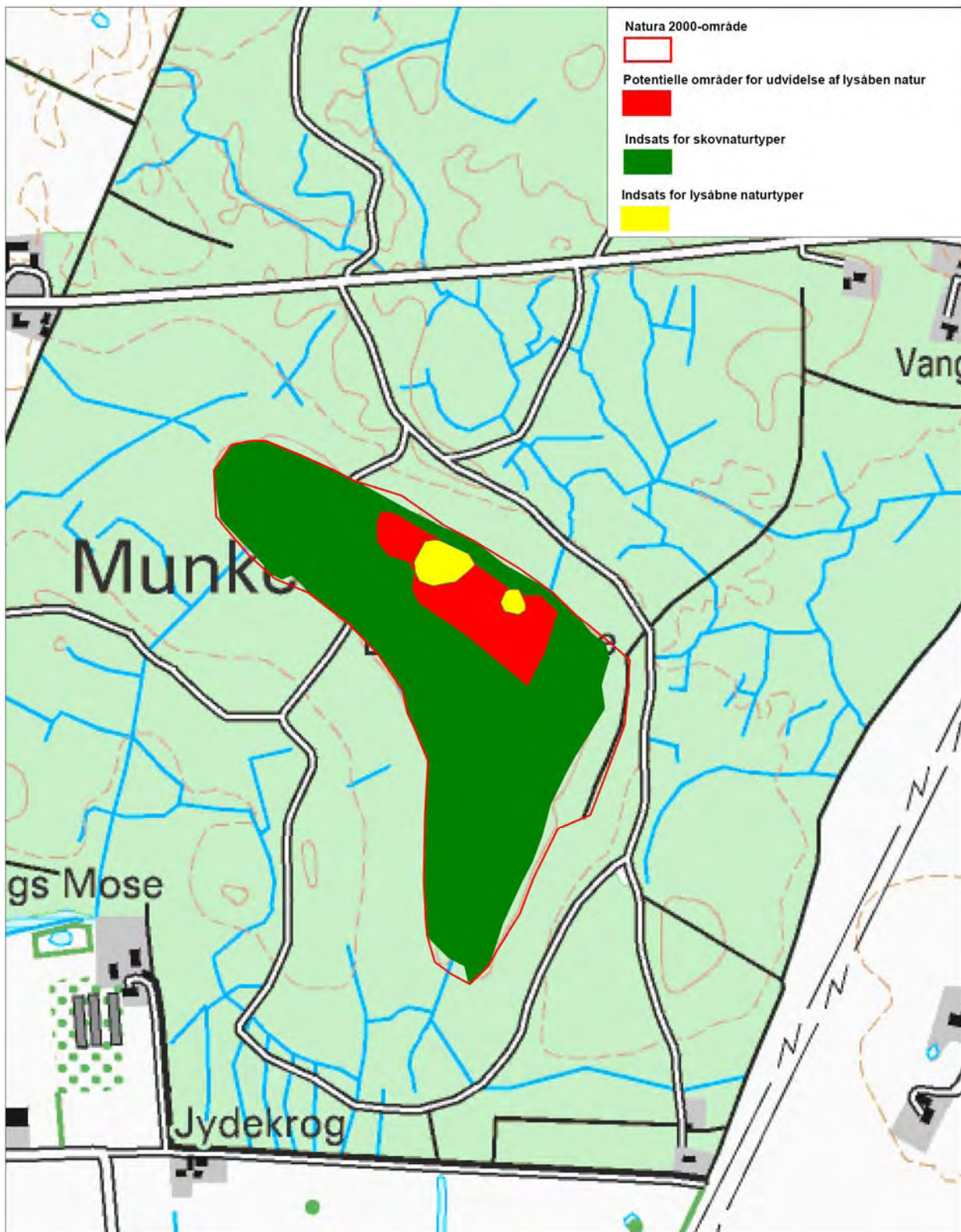
I Natura 2000 planens indsatsprogram er der retningslinjer, hvor der er behov for en nærmere afklaring af, hvem der følger op på retningslinjerne.

Arealer angivet i bilag 2 er potentielle bruttoarealer, der vil blive undersøgt nærmere i planperioden mhp. at vurdere gennemførlighed. Indsatsens præcise omfang i planperioden vil bero på en biologisk, teknisk og økonomisk vurdering.

Der er aftalt følgende opgavefordeling mellem handleplan-myndigheder i Natura 2000-området:

	Handleplan-myndighed		Total
	Faxe Kommune	Naturstyrelsen	
Udvidelse af naturtyper	½ - 1½ ha		½ - 1½ ha
Forbedring af hydrologi i hængesæk	0 - 1 ha		0 - 1 ha
Rydning af opvækst på eksisterende lysåbne naturtyper	0 - 1 ha		0 - 1 ha
Sikring af skovnaturtypebevarende drift og pleje		10 - 12 ha	10 - 12 ha
Afskrælning af tørv	0 - 0,1 ha		0 - 0,1 ha

Bilag 3: Kort med kortlagte naturtyper samt potentielle områder for ny habitatnatur

© Kort- & Matrikelstyrelsen

Bilag 4: Forklaring af Natura 2000-begreber m.m.

Begreb	Forklaring
Natura 2000	Natura 2000 er et netværk af områder i EU med særligt værdifuld natur. Natura 2000 er en samlebetegnelse for habitatområder og fuglebeskyttelsesområder. I Danmark tales om internationale naturbeskyttelsesområder, som også rummer Ramsarområder, og består af et eller flere af disse særligt udpegede områder. Natura 2000-områderne kan ses i Danmarks Miljøportal . Der er mere information om Natura 2000 på Naturstyrelsens hjemmeside
Udpegningsgrundlag	Udpegningsgrundlaget er en fællesbetegnelse for de arter og naturtyper, som findes indenfor et internationalt beskyttelsesområde og som er omfattet af listerne i habitatdirektivet eller fuglebeskyttelsesdirektivet, som forudsætter udpegningsgrundlag af beskyttelsesområder. Du kan finde udpegningsgrundlag her: Udpegningsgrundlag .
Naturtyper	Naturtyperne er defineret nærmere i " Habitatbeskrivelser, årgang 2010 ". Endvidere er alle danske naturtyper beskrevet på Naturstyrelsens hjemmeside .
Lysåbne terrestriske naturtyper	I Danmark er der 35 lysåbne terrestriske naturtyper: 1210 (Enårig vegetation på strandvolde) , 1220 (Flerårig vegetation på stenede strande) , 1230 (Klinter eller klipper ved kysten) , 1310 (Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter) , 1320 (Vadegræssamfund) , 1330 (Strandenge) , 1340 (Indlands-strandenge) , 2110 (Begyndende klitdannelser) , 2120 (Hvide klitter og vandremiler) , 2130 (Stabile kystklitter med urtevegetation) , 2140 (Stabile kalkfattige klitter med Empetrum nigrum) , 2160 (Kystklitter med havtorn) , 2170 (Kystklitter med gråris) , 2190 (Fugtige klitlavninger) , 2250 (Kystklitter med enebær) , 2310 (Indlandsklitter med lyng og visse) , 2320 (Indlandsklitter med lyng og revling) , 2330 (Indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene) , 4010 (Våde dværgbusksamfund med kløkkelyng) , 4030 (Tørre dværgbusksamfund (heder)) , 5130 (Enebærkrat på heder, overdrev eller skrænter) , 6120 (Tørketålende græsvegetation på kalkrig jordbund) , 6210 (Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund) , 6230 (Artsrige overdrev) , 6410 (Tidvis våde enge) , 6430 (Bræmmer med høje urter) , 7110 (Aktive højmoser) , 7120 (Nedbrudte højmoser) , 7150 (Lavninger på tørv med Rhynchosporion) , 7210 (Kalkrige moser og sumpe med hvas avneknippe) , 7220 (Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand) , 7230 (Rigkær) , 7140 (Overgangstyper af moser og hængesæk) , 8220 (Indlandsklipper af kalkfattige bjergarter) , 8230 (Indlandsklipper af kalkfattige bjergarter med pionerplantensamfund) .
Sø- og vandløbsnaturtyper	I Danmark er der 7 sø- og vandløbsnaturtyper: 3110 (Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller) , 3130 (Ret næringsfattige søer og vandhuller) , 3140 (Kalkrige søer og vandhuller med kransnålgær) , 3150 (Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter) , 3160 (Brunvandede søer og vandhuller) , 3260 (Vandløb med vandplanter) , 3270 (Vandløb med tidvis blottet mudder med enårige planter) .
Skovnaturtyper	I Danmark er der 10 skovnaturtyper: 2180 (Skovklit) , 9110 (Bøg på mor) , 9120 (Bøg på mor med kristtorn) , 9130 (Bøg på muld) , 9150 (Bøg på kalk) , 9160 (Ege-blandskov) , 9170 (Vinteregeskov) , 9190 (Stilkekrat) , 91D0 (Skovbevokset tørvemose) , 91E0 (Elle- og

	askeskov).
Kortlægning	Under forarbejdet til Natura 2000 planerne er en række naturtyper kortlagt ved en fysisk gennemgang af habitat-områderne. Naturtyperne er afgrænset og identificeret, og der er registreret oplysninger om struktur og artsindhold på arealerne. De kortlagte områder kan f.eks. findes på PRIOR .
Tilstandsklasse	Tilstandsklassen er udtryk for naturkvaliteten af den enkelte kortlagte naturtype. Tilstandsklassen er beregnet på baggrund af strukturindikatorer og artsdata, som er indsamlet ved kortlægningen. Ud fra strukturindikatorerne beregnes et strukturindeks, og tilsvarende beregnes et artsindeks ud fra de indsamlede artsdata. Hver især fortæller de to indeks noget om de aktuelle livsvilkår og den seneste historie på arealet. Tilstanden er en sammenvejning af de to indeks. Der er 5 tilstandsklasser: I. Høj tilstand II. God tilstand III. Moderat tilstand IV. Ringe tilstand V. Dårlig tilstand De to øverste klasser I og II opfylder Habitatdirektivets krav til gunstig bevaringsstatus under forudsætning af, at der foreligger en prognose der siger, at arealet også i fremtiden vil kunne opretholde den høje eller gode tilstand. Tilstandsklasse (inkl. struktur- og artstilstand) for en kortlagt naturtype kan ses på PRIOR .
Gunstig bevaringsstatus	En naturtypes bevaringsstatus er gunstig, når: - arealet med naturtypen i det naturlige udbredelsesområde er stabilt eller øges - den særlige struktur og de særlige funktioner, der er nødvendige for naturtypens opretholdelse, er til stede og vil være det fremover. - bevaringsstatus for de arter, der er karakteristiske for naturtypen, er gunstig. En arts bevaringsstatus anses for gunstig, når: - bestandsudviklingen viser, at arten på lang sigt vil opretholde sig selv - artens naturlige udbredelsesområde hverken er i tilbagegang eller vil blive mindsket - der er og sandsynligvis fortsat vil være et tilstrækkeligt stort levested til på lang sigt at bevare artens bestande
Natura 2000 plan	Natura 2000 planen fortæller, hvordan man skal behandle hvert af de 246 Natura 2000-områder, så man stopper tilbagegangen for naturtyper og arter i det enkelte område. Natura 2000 planen indeholder en basisanalyse af områdets aktuelle naturtilstand og trusler, mål for naturtilstanden og et indsatsprogram. Natura 2000 plan kan findes på Naturstyrelsens hjemmeside .
Natura 2000-handleplan	Natura 2000 planen udmøntes i handleplaner. En kommune skal således udarbejde en handleplan for, hvordan Natura 2000 planen vil blive realiseret inden for kommunens geografiske område på land og kystnære områder. Kommunen skal efterfølgende sikre, at handleplanen gennemføres. På tilsvarende måde har Naturstyrelsen ansvaret for at udarbejde og gennemføre handleplaner for de skovbevoksede, fredskovspligtige arealer.
Offentlige lodsejeres drifts- og plejeplaner	Offentlige lodsejere har mulighed for selv at udarbejde drifts- og plejeplan som opfølgning på en Natura 2000 plan.

	I Natura 2000-handleplanen skal der være resuméer af de offentlige lodsejeres drifts- og plejeplaner.
Invasive arter	Invasive arter dækker over plante- og dyrearter, der af mennesket er blevet flyttet fra en del af verden til en anden og her påvirker hjemmehørende arter negativt. Et almindeligt brugt eksempel er kæmpe-bjørneklo, som er ført til Danmark fra Kaukasus og nu giver problemer i eksempelvis moser, hvor den udkonkurrerer hjemmehørende plantearter.
Skovnaturtypebevarende drift og pleje	<p>I Natura 2000-tilskudsordning for skov er den skovnaturtypebevarende drift og pleje defineret på følgende måde:</p> <p>Alle arealer omfattes af en basissikring med følgende indhold:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vedvarende skovdække • Ved skovdrift skal de karakteristiske træarter for skovnaturtypen fremmes • Ved foryngelse skal der anvendes en naturvenlig foryngelse • Ingen gødskning, kalkning eller kemisk bekæmpelse • Uforstyrret jordbund på mindst 2/3 af arealet • Ingen øget afvanding • Bevaring af eksisterende dødt ved og træer med hulheder • Plejeret til handleplan-myndigheden til bekæmpelse af arter, der optræder invasivt <p>Som minimum skal alle arealer i tilstandsklasse 1 omfattes af en supplerende sikring med én eller flere af følgende tiltag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bevaring af store træer til død og henfald • Bekæmpelse af invasive arter • Etablering af naturlige vandstandsforhold • Forberedelse til skovgræsning
Urørt skov	<p>I Natura 2000-tilskudsordning for skov omfatter udlæg til urørt skov følgende restriktioner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ingen skovdrift • Ingen fjernelse af levende eller døde træer • Ingen gødskning, kalkning eller kemisk bekæmpelse • Ingen forstyrrelse af jordbunden • Ingen oprensning eller nygravning af grøfter • Plejeret til handleplan-myndigheden til bekæmpelse af arter, der optræder invasivt

Bilag 5: Strategisk Miljøvurdering

Jævnfør lovbekendtgørelse nr. 936 af 24. september 2009 om miljøvurdering (miljøvurderingsloven) skal der foretages en miljøvurdering af planer og programmer, der omhandler fysisk planlægning og arealanvendelse, eller som kan påvirke et internationalt beskyttelsesområde væsentligt.

Den foreliggende handleplans indhold er i vidt omfang baseret på Natura 2000 planens forslag til foranstaltninger. Da det konkrete forslag til handleplan ikke sætter nye rammer for fremtidige anlægstilladelser end det, der fremgår af Natura2000-planen, vurderes forslaget til handleplan ikke at være omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer.

FAXE KOMMUNE

Miljøministeriet
Naturstyrelsen